

pevnost

edice

Martin
Gilar

Zamrzlý vesmír

CENA
KARLA ČAPKA
2011

Martin Gilar

ZAMRZLÝ VESMÍR

Martin Gilar

ZAMRZLÝ VESMÍR

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Martin Gilar, 2013
Cover © Jan Štěpánek & Lukáš Tuma, 2013
Czech Edition © Nakladatelství EPOCH, 2013

ISBN 978-80-7425-312-6 (PDF)

Tři roky šera, mizerný rachoty a skafandrového svrabu semelou i odolný jedince. Služební turnusy na stanici jsou dlouhý. Zatraceně dlouhý. Byli jsme nadrženy na jakoukoliv zábavu, takže na nás velrybářské historky zapůsobily jako Tahitanky na posádku Bounty. Andy byl až do konce cyklu jedním uchem přilepený k přijímači, a když nám skončila šichta, měli jsme šalupu nacpanou akumulátory až po radiační štíty. Na schválení služební cesty jsme samozřejmě nečekali.

Třetí den jsme uviděli matné světlo. Kdyby v kabině nebyla tma jak v pytli, určitě bychom vorvaně minuli. Bílé, měňavkové výboje vypadaly z dálky, jako když nalejete malého panáka mlíka do lavoru s vodou.

Slyšel jsem, že Japonci z jednoho vorvaně vyždímalí terawatty. Do té doby jsem si myslel, že je to velrybářská latina. Jenže když se k nám přiblížil, sevřely se mi pŕlky.

Podíval jsem se na Andyho a bylo nám to jasné. Naše podomácku vyrobená vlečná síť na tohle macka nestačí. Neměli jsme ani dost dlouhý kabel a přiblížit se k sršícímu vorvaňovi bylo šílenství. Snažil jsem se vymanévrovat z jeho dosahu a od řídicího pultu poslouchal, jak Andy proklíná dielektrickou konstantu a všechny svaté. Nakonec manipulátory rozvinul kolem lodi síť jako Faradayovu klec a povídá: „Měl by sis zalízt do křesla! Má lepší izolaci!“

Kolem mě se vznášely prázdný kontejnery od rozpouštědel, který Andy naládoval v přetlakovém kanystru do komory na odpadky.

„Pět, čtyři, tři, dva...“ odpočítával do sluchátek přilby. „Pal!“

Dummm! Pneumaticky vymrštěný kanystr rotoval ve vakuu jako káča. Viděl jsem, jak za sebou zanechává prstýnky výparů. Teprve potom mi to došlo.

Když říkám došlo, není to tak úplně pravda. Docvaklo mi to pozdě, už jsem nestačil přiklopit sluneční štít helmy. Ještě teď, když zavřu oči, vidím na vnitřní straně víček zelenou klikatou čáru.

Molekuly chlorovaných rozpouštědel mají elektrický dipól. Jak krystalky rozpouštědla sublimovaly ve vakuu, tvořily sloupec řidounkého plynu. Jeho stopa nakonec doputovala až k vorvaňovi. V principu to fungovalo jako v bouřkových mracích. První výboj projel místem nejnižšího odporu a ionizoval dráhu. Tím ukázal hlavnímu blesku cestu, a už to jelo.

Měli jsme štěstí, že kabel první dávku nepřežil. Ještě než se vypařil, roztavila se polovina do série zapojených akumulátorů. Druhá klika byla, že tavenina zalila díru po kabelu v lodním plášti dřív, než jsme ztratili poslední zbytky vzduchu.

Když se mi vrátil zrak, uviděl jsem, že vorvaň má v boku díru, kam by se vešla retranslační stanice u Jupitera. Při vorvaňově velikosti to však vypadalo jako oděrka. Kdyby chtěl, mohl nás spálit na prach. Jenže nechtěl. Rozvážně změnil směr a zamířil do černého vesmíru.

– Historie energetické horečky, 2091.
Kapitola druhá, Andyho harpuna

Retranslační stanice triangulovala svou polohu a provedla korekci dráhy. Anténa se jako obří tulipán otevírala do pracovní konfigurace, až její segmenty vytvořily parabolu o velikosti fotbalového hřiště. Po deseti minutách byla připravena k přenosu.

Neviditelný svazek gigawattové energie zasáhl připravenou plochu s přesností na několik metrů. Parabola jemně rezonovala, když tisíce transformačních akumulátorů v jejích útrobách hltaly zásoby energie bez ztráty jediného fotonu. Potom se stanice pootočila a po sérii zkušebních signálů vyžářila přijatou energii sesterskému satelitu utopenému ve vesmírné prázdnotě o miliony kilometrů dál. Celá operace trvala pouhých šedesát vteřin.

Kybernetická inteligence stanice vyhodnotila přenos jako úspěšný. Vektor byl v normě, ztráty minimální. Stanice zapísala data do elektronického palubního deníku a spustila sekvenci přesně určených úkonů, které ji měly zakonzervovat ke spánku až do dalšího přenosu. Naprogramovanou sekvenci nijak nenarušila sprška rozptýleného záření, která dopadla na radiační štíty. Kdyby byla na stanici lidská posádka, mohla by spatřit, jak se k válci z mrazivého kovu přiblížil oblak podobný amébě a dotkl se titanového pláště způsobem, který by se dal nazvat zvědavostí. Retranslační stanice však posádku neměla a její kybernetický mozek monitoroval pouze vyhrazené komunikační kanály. Detekovat záření nízkofrekvenčního oblaku energie nedokázal, a i kdyby měl na palubě potřebné senzory, abstraktní koncepty jako zvědavost a údiv mu byly cizí. Když se světélkující pole odpoutalo a následovalo paprsek energetického přenosu, zůstávala stanice slepá, nevědomá a netečná.

Pokroky v uchovávání energie během třicátých let nastartovaly druhou expanzi do vesmíru. Byl to právě vývoj nano-transformačních metalických akumulátorů, který umožnil expanzi až k oběžné dráze Marsu. Tam se lidstvo zastavilo, stále závislé na jediném dostupném zdroji energie – záření blízkého Slunce. V této situaci zapůsobil objev elektromagnetických indukcí jako závan příznivého větru. Cesta k vnějším planetám sluneční soustavy se otevřela.

– Federální kosmická agentura, výroční zpráva 2092

Chladné výboje pobíhaly po síti lokálních energetických center jako ohniví pavouci po vláknech neviditelné pavučiny. Pole ohmatávalo prostor kolem sebe cílenými výrony plazmatu, a teprve potom se odhodlalo k dalšímu skoku.

Velitel kosmické výzvědné služby generál Jost stál za průzorem stanice na geostacionární orbitě a pozoroval pohyby blížícího se indukčního oblaku. Přisun, zaváhání, přisun a skok. V jeho rytmu bylo něco elegantního i hrozivého. Přemýšlel, proč to na něj působí právě tímhle dojmem.

Snad že se podobá bludičce, tančící po stéblech trávy nad smrtonosným močálem? Láká nás indukce do záhuby?

Rej energetických výronů se náhle zastavil. Strnulá nehybnost trvala dlouhé tři vteřiny.

Jostovy myšlenky se vrátily do přítomnosti. *Konečně! Indukce zachytila signál!*

Na pozadí černého vesmíru se difuzní obrysy útvaru zaostřily a pulzovaly novou aktivitou. Potenciál oblaku se začal hroutit do sebe.

„Nabral kurz přímo k majáku,“ poznamenal Vakov stojící po generálově boku.

Jost přikývl a pohlédl na svého zástupce. Vakovova tvář prozrazovala zastíranou spokojenost. Experiment probíhal přesně podle plánu. Všechno se zdálo být snadné.

Možná až příliš.

„Za tohle si zasloužíte vyznamenání, Vakove. Nebo alespoň poděkování. Díky vám jsme ho zpozorovali s předstihem a měli čas podniknout opatření. Nedokážu si představit, co by se stalo, kdyby indukce vpadla do mračen pozemských satelitů.“

Vakovovi se zavlnil koutek úst. Dobře věděl, že se vyznamenání před nastoupenou jednotkou od rozvědky nedočká. Utajení neodmyslitelně patřilo k jeho práci.

„Přeháníte. V každém případě si myslím, že nám obranná opatření mnoho přátel nezískala. Rada chválou šetří. Vyčistit prostor v tomhle kvadrantu je přišlo na miliardy.“

Generál přikývl. I přes izolaci stěn stanice vnímal nelítný mráz okolního vesmíru. Promnul si ruce. Vakov měl samozřejmě pravdu. Velitelé rozvědky se vděku nedočkali ani během aktivní služby, ani ve výslužbě, když sepsali paměti. „Proto doufám, že vaše prognóza je správná. Experimentujeme se silami, o kterých víme velmi málo.“

Zástupcův úsměv o odstín pohasl.

„Průnik pole k Zemi jsme nemohli ignorovat.“

Jeho nadřizený potřásl hlavou v gestu, které se dalo vyložit jako souhlas i pochybnost. „To v žádném případě. Mohli jsme však vábničku zavěsit na jiném místě. Spustit maják

tak blízko Zemi představuje riziko. Jestli je vaše analýza správná...“

Vakovova tvář se zachmuřila. „Za svými závěry si stojím.“

„Jistě. Jenže vaše hypotéza je natolik... nová. Bez důkazů ji bude málokdo brát vážně. To, co jim předkládáme, přesahuje hranice představivosti většiny byrokratů, kteří se do Rady dostali pro politické zásluhy. Jestli tento experiment selže, s gustem nás rozšlápnou jako nepohodlné šváby.“

„Obáváte se o svou politickou budoucnost? Byl byste raději, kdybych zprávu upravil?“ pronesl mladší muž s ostnem v hlase. „Mám závěry přeformulovat tak, aby byly lépe stravitelné? To samozřejmě mohu udělat, jenže jak dlouho se ještě budeme obelhávat? Jak dlouho si můžeme dovolit zavírat oči před skutečností?“

Jost potřehl v pobočnickově hlase prchlivost. Byla to emoce, kterou plukovník většinou úspěšně potlačoval. Na to, aby ho vyvedly z míry politické aspekty jeho práce, byl příliš zkušený veterán rozvědky. Vyhnul se jeho pohledu a obrátil se k panoramatickému průzoru.

„Tak jsem to nemyslel a vy to víte. Na tuto diskusi je už pozdě. Věci se daly do pohybu nezávisle na mých přáních. Vesmír je nehostinné místo pro život, v tom se s vámi shodnu, Vakove. Právě to bude pro Radu těžké přijmout. Vědomí, že expanze bude bolestnější, než jsme si mysleli.“

„A co vy? I vy si myslíte, že moje analýza je jen poplašná zpráva?“ řekl Vakov pečlivě odměřeným tónem.

Jost ucítil na ramenou tíhu vesmíru. Za průzorem tiše zářily miliony hvězd, ale najít odpověď mu nepomáhaly.

„Ale ano. Bohužel vám věřím.“

„Pak máme šanci.“

Jestli dnešní demonstrace proběhne podle plánu, pomyslel si Jost. Nebylo však vhodné, aby dal své pochybnosti najevo.

Do tíživého ticha zazněl komunikátor na boltci Jostova ucha. Přiložil dlaň ke skrání.

„Rozumím.“

Pokynul Vakovovi a dotkl se prsty klávesnice na stěně. Po vložení kódu se v průzoru objevila mapa. Jednoduchá vektorová grafika znázorňovala operační situaci v sektoru. V levém horním rohu blikala mihotavá tečka a blížila se k hranici zemské atmosféry. Na displeji zářil oblak umělých satelitů a lidských habitatů, které obalovaly planetu jako roj hmyzu; dráha nového objektu však směřovala do středu kvadrantu, přesně tam, kde v centru mapy blikal jediný osamocený bod. Impulsy elektromagnetického majáku byly silné a pravidelné.

„Ryba zabrala,“ řekl Vakov.

„Kolik máte harpun?“

„Minová pole jsou rozmístěná všude kolem. Za několik minut bude vorvaň v jejich dosahu. Potom nemá šanci uniknout.“

Označení *vorvaň* proniklo do hovorového jazyka, Josta však stále iritovalo. Přirovnání ke kytovcům bylo přiléhavé, ale zjednodušující.

Světelný bod viditelně zpomalil.

Vakov přimhouřil oči a sykl: „Otáčí se!“

„Ne,“ opravil ho Jost. Číselné údaje na monitoru se překotně měnily. „Stále míří k majáku, jen po širším oblouku. Za okamžik bude v dostřelu.“

V té chvíli oblak plazmy upravil svůj kurz podruhé. Indukce se zformovala do tvaru koncentrovaného šípu. Chvíli stála nehybně a potom její energie vystřelila přímo k Zemi.

„Zatraceně,“ zaklel Vakov.

Tři harpuny vypálily nezávisle na sobě. Iniciace chemických laserů byla v porovnání s rychlostí vorvaně žalostně pomalá. Plasmové výboje proťaly horní vrstvy atmosféry a udeřily do prázdna.

„Štěstí, že jsme rozložili minová pole v několika vrstvách,“ ošil se plukovník. „Nemůže uniknout.“

„Neřekl bych, že se o to snaží,“ poznamenal Jost. „Spíš naopak.“

Temná část zemské polokoule ve slunečním stínu se rozsvítila bílým jasnem. Výboj trhal ionosféru a zanechával za sebou zářící pruh plazmatu. Světélkující dráhu marně stíhaly výboje obranných harpun. Přes odpor zemského magnetického pole indukce stále zrychlovala a prodírala se k povrchu planety.

Siločáry magnetosféry se rozvlnily pod úderem energetické pěsti. Oslnivá exploze osvětila noční polokouli Země jako záblesk čistého magnézia.

Vakov stáhl hlasitost komunikátoru za uchem. Hlášení o škodách zahltily všechny informační kanály.

„Patnáct civilních satelitů je zralých do šrotu,“ konstatoval. „Výpadek proudu postihl jižní část Floridy. Většina harpun se nestačila aktivovat, ale jinak jsme měli štěstí. Magnetosféra nás zachránila. Žádné vážné ztráty.“

„Štěstí?“ vrhl na něj Jost krátký pohled. „Přiznejte se, že jste se střemhlavým útokem nepočítal!“

Vakov se zamračil, ale zvlněné rty ho prozradily. „Varianta šestnáct, scénář s velmi nízkou pravděpodobností...“ Podíval se na svého nadřízeného koutkem oka. „No dobrá... Máte pravdu. Se sebevražedným výpadem jsem nepočítal. Model byl založený na kusých datech. Když zahrnu dnešní pozorování do příš-

tích výpočtů, přesnost dalších předpovědí se zvýší. V každém případě jsme získali data, která jsme potřebovali.“

Jost si uhladil krátce střížené vlasy na skrání a přítakal.

„Možná to je nejlepší výsledek, ve který jsme v tuto chvíli mohli doufat. Názorná ukázka, co indukce dovedou. Myslíím, že nyní můžu předstoupit před Radu a oni mi věnují dostatečnou pozornost.“

Jost se obrátil ke svému pobočníkovi.

„Gratuluji, Vakove. Dobrá práce. Na oslavy je však příliš brzy. Čeká nás dlouhá cesta a tohle je teprve začátek.“

„Další fáze plánu právě získala operativní status,“ přikývl oslovený. „Rozešlu příslušné pokyny. Automatické sondy už pokrývají celý joviánský prostor. Bohužel, z volného vesmíru přilétá vorvaňů víc, než jsme schopni monitorovat. Mám podezření, že nám nesedí energetická bilance. Úlovky velrybářů máme dobře podchycené, ale část energie chybí. Potřebuji víc lidí přímo na oběžné dráze Jupiteru, abych mohl ověřit pracovní hypotézy.“

„A co agent osmdesát pět?“

Vakov vyslal k nadřízenému překvapený pohled.

„Myslel jsem, že misi na Europě dáváte nejvyšší prioritu. Osmdesát pětka je poslední, koho tam máme. Když ho odvolám, základna definitivně padne.“

Jost se obrátil k průzoru a vyhledal pohledem jasnou tečku Jupiteru. I odtud, z oběžné dráhy Země, dokázal pouhýma očima rozeznat několik jeho měsíčků. Na jednom z nich se skrývaly pod povrchem modrého ledu zbytky dvou zmařených výsadků.

Proč to stále cítím jako svou osobní prohru?

„Nejvyšší prioritu... To zní jako protimluv. Jeden jediný člověk v ledové kobce... Ta základna je už ztracená,“ odpo-

věděl tiše. „V každém případě, priority se změnily. Dva roky izolace v mrazivých tunelech nikomu na duševním zdraví nepřidá. Realita je taková, že osmdesát pětka potřebuje změnu.“

Jost se bezděčně zachvěl a zamnul si ruce, jako by se dotkl ledových ker Evropy.

„Nedovedu si představit, čím vším ten chlap prošel. Měl byste odvahu tam zůstat, Vakove? Sám, mezi ledovými jehlami?“

„Po tom, co se stalo s výpravou? V žádném případě! Někdy bych toho chlapa rád potkal osobně a zeptal se ho, jak to všechno dokázal přežít. Jestli dva roky uhýbání nanokrystalům vypovídají o jeho schopnostech, pak je to pro tuhle misi ten pravý.“

Jost přikývl: „Máte prostředky, jak ho z té díry dostat na velrybářskou základnu?“

„To se dá zařídit, ale na *Tawii* mi bude k ničemu. Potřebuji agenta na oběžné dráze Jupiteru, nejlépe ve vlastní lodi. Bohužel, vztahy Federace a velrybářských kartelů se podobají spíš studené válce než spolupráci. Získat trysky nebude jednoduché.“

„Přitlačte je ke zdi. Máme přece monopol na přepravu energie.“

Vakov chvíli uvažoval. Po tváři mu přeběhl zvláštní úsměv.

„Nátlak budí pozornost, tam nahoře se věcí neutají. Myslím, že znám lepší řešení. Nedávno jsem naverboval nového agenta s krycím jménem Lovec. Má k dispozici rychlou jachtu a jeho harpunářské řemeslo poslouží jako vhodné krytí. Jsem si jistý, že osmdesát pětka jeho kvality ocení.“

Jost probral v hlavě joviánské kontakty a pochopil důvod pobočnickova úsměvu. Nebyl to špatný nápad, ale skryté souvislosti ho nepobavily. Pozoroval třásně polární záře přelévající se poblíž rovníku. Energie indukčního pole prohrávala souboj s magnetosférou. Zavřít základnu na Europě bylo to poslední, co si přál. V sázce však bylo víc než opěrný bod Federace u Jupiteru.

Mnohem víc.

Kolonizace Evropy patřila ke stěžejním projektům lidstva. Nesmírné náklady projektu katalyzovaly proces sjednocení nezávislých států do Federace efektivněji, než dokázaly vize politiků posledních dvou staletí. Základna za oběžnou dráhou Marsu se zdrojem vody v sobě skrývala příslib zisku, který stál za vynaložené prostředky. Evropa představovala nezbytný odrazový můstek k ovládnutí prostoru Jupiteru, přístupových tras a v konečném důsledku nástroj k ovládnutí vnějších planet sluneční soustavy. Zpětně viděno je dnes obtížné pochopit, že během patnácti let přípravných prací nikdo nedokázal předpovědět nebezpečí projektu. Proč vědci neodhadli vliv cyklických změn radiace a slapových sil Jupiteru? Proč nespočítali parciální tlak vodních par a kritickou teplotu na Europě? Krach expedice Federaci vyčerpal a ztráta politické prestiže byla ještě citelnější. Federace zůstala závislá na zdrojích komerčních společností, které beze zbytku využily nesmírných zdrojů energetické horečky.

– Kronika lidstva, XXVI. edice, 2099

Jakub zaklonil hlavu a upřel oči na stropní okno ledové kobky. Masivní srpek Jupiteru byl právě v nadhlavníku. Planeta zastíňovala podstatnou část oblohy a její temná polokoule polykala jasně zářící hvězdy.

Proč právě teď?

Pokyn na displeji byl strohý a jasný. Přesto ho rozkaz dokonale paralyzoval.

Opustit Evropu? Po dvou letech mise?

Bezděčně pohlédl na přilehlé pole bílého ledu. Výklenky a ledové náhrobky se počítaly na desítky, jejich počet však nebyl úplný. Téměř fyzicky cítil, že pod jeho nohama se v ledovém bloku stále skrývají další těla. Sklivce popraskané mrazem, mrtvé tváře s výrazem navždy zakonzervovaným dotekem mrazu. Náhle měl pocit, že se nemůže nadechnout, a tvář mu zalil ledový pot.

Opustit základnu!

Stahy žaludku povolily a on dokázal vpravit do plic čistý kyslík. Dva roky, které strávil v podzemních tunelech ledového masivu, tu nezůstával kvůli rozkazům ústředí. Věděl, že dosud nedokončil svůj úkol.

Ruce se mu chvěly tak, že měl potíže najít na konzoli rozvrh zásobovacích letů. Rychle si spočítal, kolik času mu zbývá. Pokud chtěl chytit modul na stanici *Tawia*, musel si pospíšet.

Co by dělali, kdyby odmítli? Přerušili by mu na Evropu dodávky? Na velrybářské stanici by si toho ani nevšimli. Jen několik zasvěcených vůbec tušilo, že ve zničené základně pod ledovým příkrovem je stále ještě personál.

Jeho dlaně se zklidnily a Jakub soustředil svůj skrovný majetek na jednu hromadu. Základna na Europě, vytesaná v modrých vrstvách stabilního ledu, byla zaplněná sadou automatů. Měly zajistit přežití lidí, ale na tom už zřejmě nezáleželo. Zatrnulo mu. Přístroje vyžadovaly údržbu. Bez jeho péče základna za pár týdnů nevyhnutelně ochrne. Vědecké přístroje měřící vlastnosti ledu zřejmě ztratily opodstatnění.

Něco se muselo stát. Něco vážného, jinak by mě neodvolali tak narychlo!

Přítáhl si trubici periskopu a zkušeně prozkoumal tři sta šedesát stupňů horizontu. Ledové pláně odrážely žlutou a oranžovou barvu oblačných vrstev plynového obra, ale nebyla to hra barev, která ho zajímala. Slapové síly Jupiteru nepřetržitě drtily útroby oběžnice jako gravitační mlýnek. Krajina se během pár hodin dokázala změnit k nepoznání. Naštěstí byl posledních pár týdnů relativní klid. Zamračil se. Síť povrchových prasklin se změnila jen nepatrně. V situaci, kdy musel vyrazit na povrch, znamenala tektonická stabilita paradoxně špatnou zprávu.

Znovu přiložil tvář k okuláru a naladil optiku periskopu na maximální rozlišení. Napínal zrak, ale nebyl si jistý. Třpyt nanokrystalů na hraně blízké průrvy se dal pouhým okem spatřit jen za určitých světelných podmínek.

Zasunul periskop a pohlédl na hromadu osobních věcí.

Vrátím se ještě někdy?

Dva roky razil tunely a otevíral podzemní prostory. Když teď vybíral z hromady několik osobních památek na kolegy z výsadku, uvědomil si, že se mu přestaly chvět ruce.

Nadechl se chladného, řídkého kyslíku. Dva roky samoty byla dlouhá doba. Dost dlouhá, aby otupila bolest. Poprvé si přiznal, že nastal čas odejít. Poprvé po měsících a letech, kdy vedl razicí štít dvanáct hodin denně a prováděl experimenty s krystaly. Konečně sám sobě dokázal přiznat, že zůstat déle je zbytečné.

Potřásl hlavou a zaplašil podobné úvahy. Musel se soustředit na cestu k modulu. Zbývalo jen pár hodin a bude pryč z téhle ledové koule. Pokud stihne tenhle spoj. V opačném případě, bude muset strávit na základně další tři týdny.

Náhle se nemohl dočkat, až nechá ledovou kobku navždy za sebou.

Uzavřel několik drobností do hermetické schránky a nasoukal se do vysokotlakého exoskeletonu. Neohebná krusta těžkého skafandru byla nejlepší volba, ale i tak procházka po ledových pláních představovala větší riziko, než bylo v tuhle dobu rozumné.

Naposledy zkontroloval životní systémy. Nenechával nic náhodě, i když věděl, že ani dokonalá příprava není zárukou úspěchu. Ocel nemohla s tvrdostí nanokrystalů soupeřit. Neviditelné jehly ledu dokázaly dehermetizovat i opancéřované vozidlo. Několikrát se zhluboka nadechl. V téhle rotační periodě se na povrch většinou nevydával. Parciální tlak vodní páry byl vysoko nad kritickou hodnotou a tisíce neviditelných jehel vyrůstaly z ledového podloží rychlostí až půl centimetru za minutu.

Indikátory v přilbě se rozsvítily zelenou barvou. Poklepal rukavicí o přilbu pro štěstí a přinutil se udělat první krok. Exoskeleton uklidňujícím způsobem zabzučel, ale instinkty získané na Europě ho varovaly.

Tektonicky klidné období...

Zatnul zuby a namířil laser na vstupní ledový blok. Neviditelný paprsek otevřel tenké spáry v masivu ledu. Blokem zacloumal poryv kyslíku, který s ostrým zasyčením unikl do přechodové komory. Teď už nebylo rozumné váhat. Odtláčil plát po kovových kolejnicích, vystoupil do komory a zatlačil blok na původní místo. Dosud měkké hrany ledu rychle splynuly s okolním ledovcem, takže po několika vteřinách bylo spojení hermetické a pevnější než ocelový svar. Znovu stiskl spoušť zbraně a otevřel druhé dveře. Za nimi začínala cesta na povrch.